

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 27-00 „
Річно 55-00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Захр.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Швейцарії 7-50 зол.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бо-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,—
Звіна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
„Друкарні 29-28.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

XI. З'їзд КП(б)У.

Львів, 17. червня 1930.

Ще 5. червня ц. р. почався в Харкові XI. з'їзд Комуністичної Партії більшовиків України. На порядку наряд цього з'їзду стоять такі справи: 1) Доповідь Ц. К. Всесоюзної Комуністичної Партії більшовиків; 2) Доповідь Центральної Контрольної Комісії Всесоюз. Ком. Партії; 3) Звіт Ц. К. КП(б)У: а) політичний; б) організаційний; 4) Звіт Центр. Контрольної Комісії КП(б)У; 5) Звіт Ревізійної Комісії; 6) Виконання п'ятирічного плану промисловості України; 7) Колгоспний рух і піднесення сільського господарства України; 8) Завдання профспілок; 9) Вибори.

З наведеного бачимо, що програма з'їзду дуже різноманітна та цікава. Дві перші точки відносять реферати представників московської партійної централі, що мають чисто інформаційний характер. Всі інші точки виводять референти з України, відповідальні діячі КП(б)У. Їх реферати будуть звичайними службовими рапортами про виконання поручень їм з Москви завдань. Але це зовсім не може зменшити нашого зацікавлення до всього того, що на з'їзді робиться і говориться.

Не треба забувати, що це з'їзд партії, яка виконує диктатуру над Україною. Цей з'їзд далеко важливіший від усіх з'їздів рад і конституційно ліжить таких законодавчих установ як Виконавчий Комітет Рад. На партійних з'їздах кується всі політичні й господарські плани, на них кодифікуються всі закони та зміни конституції. З'їзди рад тільки формально проголосовують те, що підготували та вирішили партійні з'їзди.

Кожого репрезентує теперішній харківський з'їзд КП(б)У? Із вступної промови Петровського відомо, що з'їзд репрезентує 206.500 zorganizованих у КП(б)У комуністів і 101.500 кандидатів. Подумайте, що така громада комуністів падає на Україну над 29-ти мільонами населення. На з'їзді є 681 делегатів від усіх партійних установ у межах УСРР.

Праця з'їзду проходить під знаком п'ятиріччя. Там аналізують дотеперішні успіхи п'ятирічного плану, проведеного в життя вже півтора року та розглядають перспективи дальшої реалізації п'ятиріччя. Між численними комуністичними запомороченнями вже появилось таке парадоксальне гасло: „Зреалізувати п'ятирічку за чотири роки!“ Найбільше уваги присвятив з'їзд колективізації сільського господарства. Особливу вагу цієї діяльності підкреслює у своїй вступній промові Петровський, що між іншим говорить: „Великий колективістичний рух бідиначко-середняцьких мас на селі зустрінувся шаленим опір галитя. Посипались галитяський терор, підпали, вбивства сільських активістів, опір усім соціалістичним заходам партії та уряду“. При таких колективізаційних труднощах справа колективізації мусить вибитись на чоло всіх господарських проблем з'їзду.

Політично на з'їзді буде вибиватись на чоло боротьба з правими ухилиниками, що, як запевняють сторонники Сталіна, не вірять в успіх п'ятиріччя і своєю пропагандою підраивають реалізацію всього II плану. Це на з'їзді підкреслюється, але одночасно авторитетно стверджується, що п'ятирічка таки проходить успішно. Отже є позитивному відношенню провідним гаслом з'їзду є безпощадне нищення правих ухилів на внутрішньому фронті, а підсилювання підготовчих засобів до світової революції на закордонному, міжнародному фронті.

Сучасна міжнародна ситуація комуністів не якая, але навики підбадьорює. „Минули 2 і пів року соціалістичного булвинства — говорив Петровський, відкриваючи з'їзд — проходили за чимраз більшої люті міжнародної буржуазії і капіталістичного оточення, що намагалося провести економічну і фінансову блокаду СРСР. Моральна інтервенція, як передвісник війни, останнього часу чимраз більше поширювала загрозу нападу буржуазії на наш Союз. Проте, сильні комуністичні заходи у різних країнах, зростання революційного руху, обрання рад у Китаю, революційний рух в Індії та Індокитаї з'являються надто немінні підвалини капіталі-

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“

у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Конто Почтової Шадниці ч. 143.467).

як Центральна Каса українських кооператив приймає вкладки ощадності, обезпечує їх у твердій валюті та поміщує у наших кооперативах, щоби піднести господарський розвій українського народу.

стичного світу і не дозволяють буржуазії провести злодійський напад на наш союз. Але загроза нападу не зменшується, а ще збільшується. Партія робить і повинна все зробити, щоби зберегти мир, в той же час зміцнюючи обороноздатність країни і міць Червоної Армії“.

З наведених фраз комуністичного політика (що з пересердя уживає навіть такої високодіпломатичної фрази, як „злодійський“ по адресі всього некомуністичного світу) виходило, що комуністи ніякої війни не надіються та в її можливість не вірять. На випадок війни, якщо якісь чудом до неї дійшло, рахують на допомогу „комуністичних загонів у різних країнах“ і на революції в колоніях. Рахунок, як знаємо, для комуністів дуже простий і не новий.

Досі (вже кільканадцять днів) на з'їзді тривають дебати над доповідями представників мос-

ЩО ВОЛІЄТЕ?

Чи заплатити кілька золотих премії за обезпечення Вашого мешкання від крадіжки з вломом в

Т-ві Взаємних Обезпечень „Дністер“ у Львові, вул. Руска ч. 20.

чи втратити кілька а може й кільканадцять тисяч золотих, якщо вломники обікралиби Ваше мешкання?

ковського центру Рудзутака і Розенгольца. До рефератів і звітів Центрального Комітету КП(б)У ще не дійшло. Але вони напевно заберуть усі разом менше часу ніж доповіді представників Ц. К. ВКП(б).

При цій нагоді слід згадати і про те, що в перший день ділової праці з'їзду приніс орган Ц. К. КП(б)У харківський щоденник „Комуніст“ величезну передовицю п. н. „Привіт за Збручу“. Вже сам заголовок статті дуже пророчистий. Стаття адресована до комуністичного пролетариату та його провідників у Сх. Галичині і на Волині.

У найближчих днях постараємося подати більше фактичного й інформаційного матеріалу про цей з'їзд.

Галицькі повені і регуляція рік.

IV. Регуляція карпатських рік і забудовування їх джерел за австрійських часів.

Галицький сойм майже щорічно приймав резолюції, в яких домагався від австрійського правительства регуляції рік. Акцію регуляції галицьких рік за австрійських часів можна поділити на 4. періоди а саме: 1) локальні регуляції карпатських рік; 2) систематичні регуляції карпатських рік на основі краєвих законів; 3) регуляцію долішнього і середнього бігу карпатських рік так званих каналових; 4) регуляцію горішнього бігу каналових рік разом з забудовою гірських потоків.

Обговоримо коротко по черзі поодинокі періоди.

Краєвий сойм на засіданні дня 6. жовтня 1882 р. рішив рікрічно давати з краєвого фонду підмоги до висоти 33%, проц. на регуляції несплавних рік. На основі цієї ухвали сойму з 1882 р. і рішення міністерства внутрішніх справ Галицьке намісництво переводило в часі від 1882 р. до 1903 р. включно, локальні регуляції карпатських рік. 1/3 коштів покривав край, 1/3 центральне правительство і 1/3 власники надбережних ґрунтів. Загальна сума видатків на ту ціль виносилася від 1882—1903 р. — 7.787.559 корон. Виконано локальні регуляційні роботи на Дунаїці, Сяні, Вислоці, Стрию, Свіржі, Свічі і Бистриці. Ці роботи показались нестрівними і пізніші впливи рік знищили частину водних будівель.

На основі краєвого закону з дня 5. лютого 1897 р. мала бути переведена регуляція Соли (доплив Висли) і Лимниці (доплив Дністра) в цей спосіб, що держава поносить 60 проц. коштів, а край 40 проц. Час регуляції Соли мав виносити 18 літ а Лимниці 24, себто від 1900 до 1923 р.

До 1914 р. включно виносили видатки держави і краю на регуляцію Соли 3.038.396 корон, на регуляцію Лимниці 3.096.264 корон. З цього бачимо, що при регуляції тих рік і галицький сойм і австрійське правительство трактувало рівномірно Східню і Західню Галичину. Краще трактування заселеної польським населенням Західньої Галичини полягало лише в тому, що простір Західньої Галичини є куди менший від простору Східньої.

Коли в 1901 р. австрійське правительство д-ра Кербера пропонує парламентові законопроект про залізничні інвестиції і про будову альпійських залізниць коштом пів мільярда корон, чехи і поляки зажадали ухвалення закону про будову каналів. Австрійське правительство дало на це свою згоду і державна рада ухвалила закон з дня 11. червня 1901 р. про будову водних доріг і про виконання регуляції рік. На основі того закону мав повстати на території Гали-

чини канал між Вислою і сплавною частиною Дністра.

§ 5-тий згаданого закону доручав австрійському правительству перевести негайно переговори з заінтересованими у цьому країнами в справі регуляції так званих каналових рік. Регуляція рік мала початися з 1904 р. У Галичині в виконанні згаданого закону краєвий сойм ухвалив закон з 18. вересня 1901 р. про регуляцію долішнього і середнього бігу 12 каналових рік. На основі того краєвого закону регуляція долішнього і середнього бігу 12 каналових рік в тому 9 допливів Висли з Сяном включно і 3 допливів Дністра, а саме Стрия (від Турки до Дністра), Свічі (від Велдіжа до Дністра) і Бистриці (солотинської Бистриці від Солотвини, а надвірнянської Бистриці від Зеленої). Кошти тих регуляцій мали виносити 38.680.000 корон. 60 проц. коштів мав покрити державний каналовий фонд, а 40 проц. краєвий фонд.

Видатки регуляції каналових рік виносили в першій періоді будови від 1904 до 1913 — 17.041.000 корон, а в 1913 р. — 2.484.350 корон. Вже краєвий закон з 1901 р. упосліджує Східню Галичину при регуляції каналових рік, бо лише 3 допливи Дністра, а аж 9 допливів Висли підпало регуляції.

Регуляція Прута з його карпатськими допливами була обнята програмою регуляції рік з 13. лютого 1894 р. Однак краєвий закон з дня 18. вересня 1901 р. не углядиював її. Тому галицький сойм на домагання українських посів ухвалив у 1903 і 1904 р. резолюції, які звали австрійське правительство, щоби воно в найкоротшому часі приступило до регуляції Прута і Черемоша. Австрійське правительство дало свою згоду на покриття частини регуляції тих рік: Весною 1906 р. галицьке намісництво розпочало підготовчі праці. На жаль, виготовлення проектів регуляції рік протягнулося до 1914 р., а світова війна перешкодила їх виконанню. На локальні регуляції Прута і його допливів признавав сойм у краєвих бюджетах від 1910 р. підмоги. І так переведено локальні регуляції Прута і його допливів коштом около 1.500.000 корон.

Краєвий закон з 18. вересня 1901 р. про регуляцію долішнього бігу каналових рік був кривдичим для Галичини, бо чеський краєвий закон передбачував також будову і залізниця джерел каналових рік і будову збірників. Тому краєвий сойм ухвалив новелу з дня 9. травня 1907 р., яка містить постанови про регуляцію горішнього бігу галицьких рік і їх допливів та будову гірських потоків.

На основі цієї новели у Східній Галичині мала бути переведена 1) регуляція Сяну від Ліска

на кількох потоках; 2) регуляція горіш-
ня Дністра і кількох потоків; 3) регуля-
ція і-1 потоку; 4) регуляція Стрия і за-
потоку і будова збірників води; 5) ре-
гуляція Опору і потоків та будова збірників во-
ди; 6) забудова гірських потоків, що впадають
до Лимниці; 7) забудова гірських потоків, що
впадають до Бистриці; 8) регуляція Полтви і її
допливів.

На основі приблизних кошторисів, кошти
регуляції, по думці закону з 1907 р. мали вино-
сити 32.000.000 корон. До світової війни частин-
но приступлено до виконання програми регу-
ляції. І так у липні 1908 р. приступлено до регу-
ляції горішнього бігу Дністра, а в 1910 р. до ре-
гуляції Полтви. На регуляційні праці видано до
1914 р. понад 10.000.000 корон. Краєвий видін-
ня в області меліораційне бюро виготовляло даль-
ші проекти регуляції поодиноких рік і потоків.
Пос. Вол. Целевич.

Витягуючи на літнійсько
пам'ятайте про
Чай марки „Бузько“

Свято Шевченка у Відні.

Заходом акад. т-ва „Січ“ і інших національ-
них товариств у Відні відбулося 5. IV. ц. р. свято
Шевченка в салі Т-ва архітектів. Свято стягнуло
доволі численну публіку і пройшло успішно.

Вступне слово голови „Січі“ О. Григоренко
було коротке, зате повне змісту. Реферат у ні-
мецькій мові виколов І. Киротюк, представивши
історичний розвиток української нац. державної
ідеї від Володимира В. до нинішніх часів. Найці-
кавішою точкою програми був виступ Б. Береж-
ницького (чолові) в фортепиановому супроводі Д.
Гордицької. Виведені ними твори („Колоскова
пісня“ і „Гумореска“ з „Малого Січ“ В. Барвін-
ського) подобалися у Відні надзвичайно. З фор-
тепианом сольом перший раз перед українською
публікою у Відні виступила О. Пурковська, віді-
гравши „Прелюд фіс-дур“ Л. Ревуцького і „Ка-
пріс еспаньоль“ Мошковського. Хоч оба ці творі
не дуже вдачі для виконання їх перед ши-
рокою публікою, то наша п'яністка виїхала з во-
гненної проби побідно. Крім відмічених сольєтів
співав ще відомий бас Іван Савка, що має вже у
Відні добру славу. Акомпанював п. Савці болга-
рин Златко з великим чуттям і розумінням спі-
ваних творів.

Український мішаний хор, що складається з
членів „Січі“ і „Родниці“ (разом 25 осіб), ще не
цілком зібраний. Хор відспівав „Молитву“ із
Людвигівського „Кавказу“ (части II.) при форт.

мих. Рудницький.

Правопис і літературна мова.

9. Офіційні дивогляди.

Од краю до краю, а в середині не знаю.

У комісії, що мала рішати про правописні
правила, сидів мабуть не один автор, який волів
піти за своїми звичками, ніж спокійно переана-
лізувати деякі граматичні „ідеї“. Можливо й те,
що комісія хотіла санкціонувати правописні
дивогляди, поширені вже в пресі і в авторів з
іменем, у таких напр. як Хвильовий, що весь на-
чинений російською мовою і граматикою.

Тільки такими причинами можна поясни-
ти, що в „Український правопис“ попала ціла
низка слів, які не знаємо, де вткнути.

Ось вони:

Гриміти, стриміти, дрижати, кривавий, три-
вати, тривога, христитись, нехрищений, стрива-
ти (в знач. почекаати) і стрівати в знач. зустрі-
чати;

одинадцять, п'ятдесят, шістдесят, п'ятсот,
шістсот (навіть дев'яносто!);

у місцевому відмінку закінчення — ові
мають іменники чоловічого роду рівнобажно з
іменниками жіночого роду, переважно з
назвами живих істот: на батькові, на кобзареві,
у рухові (і)...

цвірінкати, але цвірінчати;
батько, але безбатьченко;
убогий — убожество;
марксистський, фашистський,
соціалістський, але соціаліст;
„без папера“ (= „справи“ в канцелярсько-
му значінні), але „без паперу“ (= матеріялу до
писання);

життєвий і життєвий;
зформувати, згідно з правилом: приросток
„з“ змінюється на „с“ тільки перед глухими при-
голосними к, п, т, х, а не перед „ф“, отже „зфо-
тографувати“, „зфінансувати“, зфанатизува-
ти“ (всупереч нашій виразній вимові „сф“...).

Що сказати загально про всі ці примих?
Вони не мають ніякої підстави ні в етимології
слів, ні в їхній вимові. Коли вчите дитину писа-
ти „шість“ і „десять“ і коли вона вимовляє

супроводі О. Бережницької й „У перетину ходи-
ла“ Якименка. Оба виступи були пасквіль по-
правлі. Хором промовив М. Маценко, диригент
хору при церкві св. Варвари.

В другій частині програми мала виступати в
форт. сольом М. Левицька. Однак наслідком її
недуги виповнило її точку Д. Гордицька, що віді-
грала дуже добре „Прелюди“ П. ч. Л. Ревуць-
кого, Б. Зап'яло (скрипка) підігравав з вишуканою
технікою І. Г. Тартіні „Teufelstriller-Sonate“ і 2)
N. Paganini: Konzert. Загально дуже гарному
виразно швидко тільки дещо супровід.

По закінченні були на концерті і дві декламації:
„Розриту могилу“ декламувала п-а Максимови-
чівна „Осілі глави XIV.“ п-і Пугуляк-Гросова.
Обидві вони вивалялись зі свого задання як-
найкраще. М.

Довкола одного журналу.

Критичні замітки про редагування „Новой Хати“.

III.

Тепер позволю собі навести низку винятків
з різних статей характеристичних заміток, при-
чому мушу зауважити, що ці партійно закрашені
уступи знаходяться майже виключно у статтях
уложених членами редакції, а майже ніколи
в дописках. — Поступаю хронологічно.

Ще три місяці до того часу, коли редакцій-
на колегія ждала пропущення вище згаданого
уступу про „руйнікві“ (хоч не було ближче
означено, хто, на мою думку, є цими руйнікві-
ми), тому що „богато людей може відчувати ці
слова як болючу образу“ — в серпневій числі
1926 р. появилася стаття одної з редакторок
„Н. Х.“ про Ольгу Кобилянську. Обговорюючи
духовний „а навіть клясовий аристократизм“ у
романах Кобилянської з життя інтелігенції, —
„впливи бюрократичної Австрії і боярської Ру-
мунії, де мріється людину одним старим пере-
житком“ — шанов. авторка характеризує му-
жескі типи Кобилянської і каже, що вони „ні-
чим не різняються від чистокровних аристокра-
тів, хіба ще більшою нерішучістю, а то й без-
характерністю“.

Коли редакційна колегія побоювалася, що
слова про „руйнікві“, „богато людей може від-
чувати як болючу образу“ — то чому вона не по-
бюювалася образити почування деяких людей,
п'януючи аристократів нерішучістю та безха-
рактерністю? Чи може тому, що в нас нині май-
же нема родової аристократії? — Сумніваюсь;
і то тим більше, що шанов. авторка згадує у
своїй статті, що „й авторка (Кобилянська) з ро-
ду аристократки. Її батько — потомок гербової
шляхти й сама вона жаліє, що їх родинний шлях

БІЛІ ЗУБИ

— лише через постійне
умивання пасти до зубів

ХЛЬОРОДОНТ

хоцький дилемом затривався. — Тут шан. автор-
ка явно мішає поняття „шляхти“ з поняттям
„аристократії“, хоч одно і друге не є тим самим.
„Шляхти“ в понятті походження О. Кобилян-
ської ще далеко не враховується до аристокра-
тії, але якщо шановна авторка називає О. Коби-
лянську „аристократкою“, то це не означає одно-
часно, що її закид безхарактерності не відно-
ситься виключно до правдивої аристократії, якої
в нас майже нема, але до всіх осіб шляхоцького
походження. Таких між нами є багато; всі по-
сять прекрасні, стародавні прізвиська української
шляхти (диві спис давньої української шляхти
в „Дзєях України“ Вячеслава Липинського)
і протестують якнайбільше рішучо проти закиду,
немов би усі потомки нашої шляхти були без-
характерні.

Та навіть, якщо між нами, українцями, не
знайшлася би ані одна одиниця шляхоцького
походження, то думаю, що таке сторовниче
осуджування одної класи не годиться із завідан-
ням вищої інтелігенції тому, що не відповідає
правді. Можна в кожній хвилині статистично
вказати, що аристократія усіх країв видала не
менше високо вартних, характерних одиниць,
як інші суспільні класи і лише класова нена-
висть може тому перечити. — Ще один мотив
можнаб навести на оправдання закиду „безха-
рактерності“ на адресу аристократії. Таким мо-
тивом міг би бути усім відомий факт, що біль-
ша часть нашої високої родової аристократії
відреклася своєї національної приналежності
в часах, коли за обстоювання власної віри та на-
родности грозило виващення та переслідуван-

„шістьдесят“, то на якого — кажучи ширіо —
біса треба її призначати писати шістьдесят?

Перед такими дивоглядами як „тривога“,
навіть київський фільмолг проф. Грунський
стає збентежений і каже: „Коли ми візьмемо
різні приклади переходів цих старих получень,
то у визначених написаннях виявився вже не-
послідовний розвиток фонетичних законів, а
головніше вплив аналогії... Нещодавно писали
„тривога“, тепер тут знов вплив складу „три“
з інших (і) салів і тому „тривога“.

Такі форми, як „у рухові“, не є нічим ін-
шим, як фальшивою аналогією; коли „рух“
рахувати за живу істоту, тоді не треба дивува-
тись модним нині, неграмотним формам „у
поїздові“, „на кораблеві“, „поїзд і „корабель“
мають такі самі прикмети живої істоти, як і сам
„рух“.

Цікаво, що той самий правопис, який каже
писати „існувати“ і „вісник“, згідно з правилом
про те, що зубні д і т випадають у сполученнях
„сти“, приймає таку „зубну вправу“, як „фа-
шистський“, замість послідовного „фашистів-
ський“.

Ясно, що нема ніяких ріжниць між значін-
ням „папера“ й „паперу“ і паралельними фор-
мами „життєвий“ і „життєвий“; — таких „ду-
блетів“ міг би „правопис“ навести тисячами
і ніхто не в силі збагнути, чому туди попали
тільки такі форми.

Вершком викрутасів у нових правилах є
два зразки правопису:

„Російські географічні назви та помякшені
губні, шелесні або р передаємо з ь: Обь, Пермь,
Кемь, Керчь, Тверь...“

Тільки тому, що деякі наші наддніпрянські
брати ніким робом не хотять розстатись із
звичкою переписувати російські слова живцем
нашими буквами, від цієї звички тратить усю
свою силу таке категоричне правило:

„Знак „ь“ не пишеться ніколи після губних
„б“, „в“, „м“, „п“, „ф“ і шелесних „ж“,
„ч“, „ш“, „щ“, „дж“ і після „р“ на кінці
складу...“

А на ст. 20 „Українського правопису“ на-
ходимо такі два архитвори: „віяя“, „душпаяя“...
Ця „віяя“ з „й“ має відмежувати себе від слова
„вія“ (над оком), бо означає „дидель у воло-

вого воза“. На виправдування такої чудасії, що
перевертає коміть головою всі наші поняття
про значіння наших азбучних знаків, харківські
фільмолги можуть покликнутись хіба на те,
що на таку фантазію дозволив собі у своїм
„Словнику“ Грінченко, імовірно переписуючи
механічно це слово з „Народних южнорусских
сказок“ з 1870 року!

Досі ніхто з нас не уявляв собі можливості
писати поруч „я“ — букви „й“. Коли це не є
звичайна друкарська помилка, така сама як у
СІ. томі „Записок Наук. Т-ва ім. Шевченка“
(в статті акад. Студинського) слово „щасття“
(два „т“), тоді від завтра вільно писати фоне-
тично „шматкі“ або „шматке“, а може й „фсі“
зам. „всі“...

Дивне, що в харківському „Українським пра-
вописі“ нема й натяку на один факт, що має
першорядну вагу для зрозуміння чудернацької
транскрипції деяких чужинних слів, а саме: „ь“
(м'який знак) дуже часто означає в новім „Пра-
вописі“ не мягчення, тільки апостроф — є це
символічний знак, що на цьому місці був би
„ь“ в російським правописі. Напр. Ульянов,
Подольєв (але Прокоф'єв!). Таким робом м'який
знак у таких прізвиськах, як „Ульянов“, гра-
таку-ж роль, як апостроф у таких прізвиськах
як „д'Алямбер“.

У правилах нового правопису маємо чим-
ло таких дрібних правил, за які не варто супе-
речатись. Це головне правило про чисто гра-
фічне означування слів, які не змінюють ні в чо-
му вимови (такі, як „з-над“, „з-поміж“, ось-як“).
Та лихо в тому, що навіть вони не мають у собі
ніякої послідовності і не влекують нам пита-
ння. Дрібниці вбивають головні питання. Коли
якась поважна установа збирається за виріше-
ння важких питань, а кінчиться своєю працею
дрібницями, тоді наслідки такої праці неменші,
як колиб вона... справді найшла розв'язку пер-
шорядних проблем.

У вчорашнім фейлетоні треба справити такі помил-
ки: I-ша шпальта, 22-ий рядок „наводлячи“ (не „заваля-
чи“); II-а шпальта, 10-ий рядок „правильно „ь“ (м'який
знак) (не „в“) ставимо...; 21-ий рядок із „наших авто-
рів“ (не інших); IV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); V-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); VI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); VII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); VIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); IX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); X-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XL-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); XLIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); L-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LVIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXXI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXV-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVI-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXVIII-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXIX-та шпальта, 17-ий рядок „пишемо
дідель“ (не „дидель“); LXXXXXXXX-та шпальта, 17-ий рядок

як цей факт не дається заперечити, — але треба додати, що не лише наша аристократія поступила в той спосіб, але сотні і тисячі наших співграждан, у минулому так само як і в нинішній час, на жаль, поступають так само, коли річ йде про осягнення кращих матеріальних умови у наших ближчих сусілів. Безхарактерність цього роду, на жаль, стрічається в нас щодня між середньою й найнижчою суспільною верствою, не виключаючи селян, з тою різницею, що ганебний проступок аристократичного роду стає загальною відомою, коли тимчасом поступовання людей, приналежних до широкого загалу, не доходить так явно до прилюдного відомо і тим самим затирається. Отже і в тім випадку аристократія поступила вправді не ліпше, але (умовно: так) і не гірше від інших клас, не маючи про такі аристократичні роди, що наслідком непохитної характерності та вірності віри й своєю народом втратили маєтки і живуть нині як дрібна, нерозсхлюпіла шляхта, якої по наших селах є чимало.

У числі за лютого 1927 р. у статті „Драматична творчість Лесі Українки“ та сама шанов. авторка, характеризуючи поетку, цитує висказ І. Франка, мовляв, „Франко не помилився, коли зачисляв її до гуртка тих „українських радикалів“, які в першій мірі почували себе соціалістами, а тільки в другій українцями“ (проти традицій якого твердження я також твердою процесу — Л. М.). З цілого тону статті, як і усіх статей шанов. авторки виходить недвозначно, що „почуватись у першій мірі соціалістом, а тільки в другій — українцем“ покривається явнім з її власними почуваннями.

У цій самій статті, кілька стрічок далі, читаємо з нагоди поеми „Вавилонський полон“, що в ній поетка „розв'язує проблему необхідності праці подоленого народу під ярмом у переможця. Це є проблемою тільки для вищих верств, бо для пролетаріату праця є життєвою konieczністю“.

Сумніваюсь, чи хтось безсторонний зважився би твердити, немов не лише для пролетаріату праця була життєвою konieczністю. Не припускаю, що наша трудова інтелігенція зачислює себе до пролетаріату. Але знаю добре, що для усіх наших як і чужинних учителів, інженерів, лікарів, урядників і т. п., праця без сумніву є такою ж життєвою konieczністю як для пролетаріату.

В тій-же самій статті про творчість Лесі Українки, обговорюючи діялог „В домі роботи-країні неволі“ — авторка статті каже, що поетка „розв'язуючи проблему співпраці рабів пануючої та поневоленої нації, бачить, що раби пануючої нації так глибоко затроєні любов'ю до кумирів своєї пануючої класи, що готові в їх обороні жертвувати навіть класовою солідарністю у боротьбі за визволення з рабства“.

Чи такий підхід до даної проблеми і така інтерпретація поеми Лесі Українки може в когось лишити сумнів щодо політично-суспільної орієнтації шанов. авторки статті? — Перетинавши цей короткий, а проте прекрасно збудований твір Лесі Українки, я ніде не найшла натяку на те, немов би поетка уявляла любов та привязаність єгипетського раба до праці й творів рідної архітектури за симптом ду-

шевнього „затроєння“ любов'ю у відношенні „до кумирів своєї пануючої класи“ — як драстично виражається шанов. авторка статті. Навпаки, думаю, що Леся Українка представила єгипетського раба, привязаного до култи своїх богів і захопленого красою їхніх храмів етично вище розвиненим, ніж кипучого ненавистю старого єврея. — Наша єгиптянка та одночасно дуже розумна і твереза поетка зуміла, помімо свого небезпечно пориваючого темпераменту — аберити духову рівновагу і ніколи не запрягалась в ярмо партійного або іншого фанатизму.

В кожній статті шанов. авторки стрічаємо не одну, але звичайно кілька заміток, вказуючих недвозначно, якого роду партійна орієнтація авторки. У грудневій числі 1927 р. у статті про перший жіночий альманах читаємо: „і ми, сьогоднішні жінки, можемо бути горді на це, що перший жіночий альманах зродився любов'ю до поневоленої бунт проти суспільної кривди“.

Гідний уваги є редакційний коментар (в серпневій числі 1928) до книжки відомої письменниці Марти Остензо „Крик диких гусей“. Порівнюючи цю повість до кількох інших, коментар каже: „У всіх них замальований цей великий молюх — земля, що висмоктує з людини всі кращі почування, всі вищі бажання, вкладаючи тільки одно: чим раз більше й більше поширювати землю, забути її, доглядати“.

Нам, мешканцям наскрізь аграрного краю, членам народу, що ритував своє існування протягом віків виключно завдяки впертій засілости селян, отже класу людей органічно зв'язаній з землею, людей, для яких поняття „земля“ в матеріальній і духовній значинні було і є святим — нам, дітям української, родючої, благословенної землі, редакція українського жіночого журналу важиться говорити про землю як про деморалізуючого молюха??!

Тут передовсім заходить непростима плутанина понять. У ненаситного землевласника ало напевно не лежить у землі, але в його власній ненаситності. Ненаситність — одна з найпоганіших моральних прикмет людської вдачі. Ми її стрічаємо усюди, не лише в таких, що посідають та обробляють клатки землі. Ненаситність є вислід звичайної жадоби посідання, байдуже, на чім це посідання полягає: чи на гроші, як у славного Гарпагона Молієра або в батька Гранде з повісті Бальзака (Eugénie Grandet) — батька, що задля придбання шораз більше грошей мучив жінку і дітей не менше від „ненаситного землевласника“ Марти Остензо — чи на божевілі мнимого „посідання“ пристрасно улюбленої людини, яку минимий „посідає“ переслідуючи неоправдані вимоги і неоправдану заздрість. Але в ніякому випадку не вільно злочинних інстинктів людської вдачі мішати з нашою матеріальною субстанцією, чим незмірно складним чинником, що родить нашу поживу та якому завдячуємо наше фізичне існування.

Чи студіювання соціологічних ідеологій відібрало деяким одиницям вже весь здоровий інстинкт щодо правдивих цінностей життя? — Бувають безперечно „ненаситні землевласники“ так само, як іншого роду „ненаситні“ матеріалісти. Але не вільно узагальнювати поодинокі випадки.

Іванна Федорович-Малицька.

В безконечній черзі...

УВО ПЕРЕД СУДОМ.

Для 16. ч. м. на початку розправи трибунал відкинув внесок обор. д-ра Старосольського, щоб за підставою поліційних книг ствердити, чи обвинувачених заарештували від слідчого судді до поліційних арештів. Після цього д-р Шухевич поставив внесок, щоб свідка Хшановського сконфронтувати з обвинуваченими для ствердження, чи свідок був присутній при побоях. При конфронтації Крушельницький і Терещук заявляють, що свідок Хшановський поводився з ними чемно. Обв. Наорлевич твердить, що Хшановський переслухав його, крикнув: „Ти думаєш, що я не самो бити?“, і вдарив його 4 рази в лице. Свідок заявляє, що це неправда. Обв. Крушельницький пригадає свідкові, що він був присутній при битті, побито твердить і Кирилюк, але свідок ві стоїтьши словами все заперече.

Другий ключник уже не такий наївний.

Ключник Саварин, ключник поліційних арештів, під присягою твердить, що обвинувачених не били, що він не чув, щоб когось бито.

Д-р Шевчук: Пане Саварин, чи ви пригадаєте собі, що одного вечора ви прийшли до келії і бачили Попадюка робитого, опухлого і після побиття, ви хочили Попадюка опухлі ноги?

Свідок: То все неправда, я нічого такого не бачив. У келії в ведро на воду, щоб вилити, я в чому митися, а не для мочення ніг.

Д-р Шевчук: А інші функціонари твердили, що там ніякого верда нема.

Обв. Попадюк: Чи ви пригадуєте собі, що

одного дня, ви мене свідок, говорили мені: „Ви побиті і не можете ходити“, та приносили мені воду?

Свідок: То неправда.

Обв. Колодзінський: Пане ключник, ви тамте, як одного дня на проході я побачив Попадюка і питаю його: „Що це в тебе такі синяки на лиці?“, а ви, пане свідок, крикнули: „Не вольно мовіти!“ і розігнали нас?

Свідок: Не пам'ятаю.

Обв. Терещук: Пане свідок, чи пам'ятаєте, як ви, побачивши мене побитого, питали: „Видати, тибби ці било того?“

Свідок: Я бачив вас лише попеченого бомбою і тому так казав, а не про биття.

Обор. д-р Ганкевич для свідкові кілька питань, на які ключник відповідав, але коли оборонець пригадає свідкові, що недавно в поліційних арештах побито одного неополітичного в'язня так, що треба було кликати аж міського лікаря, то передізнати трибуналу „уважте це питання“ і не дозволити оборонці докінчити.

Свід. комісар поліції Емілія Чеховський у своїх зізнаннях повторив більш менш те, що зізнавали його попередники.

Стефа Шухевичівна Богу духа винна.

Свідок широко оповідає про зізнання поодиноких обвинувачених, при чім твердить, що Шухевичівна Стефа рисувала плями розміщення членів УВО на Знесенні і коли ці плями не подобались декому із обвинувачених, то Стефа Шух-

Що таке „Тогаль“?

Таблетки тогаль є успішним серцеаним проти ревматизму, подагри, грипи, нервових болів і болів голови, мігрени і простуди.

Не робить собі шкоди, зживаючи інші безвартісні серцеаніки. Досі 6000 лікарів потвердили позитивний корисний дієння Тогаль. Дістати можна у всіх аптеках. 1931 Ч. реєстру 1363. — Ціна 2 золоті. 9-52

Перед громадськими виборами на наших північно-західних землях.

УКРАЇНЦІ ВОЛИНИ, ПОЛІССЯ, ХОЛМЩИНИ І ПІДЛЯША!

Літом і осінню цього року відбудуться на північно-західних українських землях вибори до сільських і міських громадських рад і до повітових соймиків! Гміни (волоости) і повітові вибори це переважна для українського народу справа.

Українці й Українці!

Коли хочете бути господарями в гміні (волоості) і повіті, коли хочете, щоб гмінні ради і повітові соймики оборонили інтереси українського населення гмін і повітів, коли хочете справедливого розділу податків, шарварків і підвод, коли хочете, щоб вийти і солтисі не діляли на Вашу шкоду, а були слугами гміни, коли хочете, щоб громадські і повітові гроші йшли не на чужі Вам, а корисні для Вас товариства і ціли, коли хочете, щоб позички з самоуправних шадничих кас йшли до Ваших рук, коли хочете, щоб гмінні ради і повітові соймики переставали бути сапіним знаряддям у чужих руках, — мусите взяти у Ваших руках гмінні ради і повітові соймики, повітові виділи і самоуправні шадничі каси.

Вибирайте членами гмінних зборів, а опісля членами гмінних рад і повітових соймиків свідомих, характерних і певних українців, які були би не чужими поприхачами, а борцями за народні права.

Не дайтеся залякати ніякими погрозами і поборюйте виборчі зловживання. Борючись за здобуття самоуправи, Ви користуєте лише зі своїх прав, а за це ніхто не може бути караний.

Скрізь по гмінах завважте гмінні виборчі комітети. Українські гмінні комітети мають допильнувати, щоб всі українські виборці пішли до голосування, мають не допустити до виборчих зловживань, мають приготувати листи (списки) членів гмінних рад і повітових соймиків.

Правна порада Українського Національно-Демократичного Об'єднання, Львів, вул. Костюшка ч. 3 а, II. пов. дає всікі поради в справі громадської і повітової самоуправи.

Українці й Українці!

Ріди до громадських і повітових виборів масово, згідно і солідарно одним національним фронтом, а український нарід здобуде громадську і повітову самоуправу.

Українські Жінки! Не забувайте, що Ви маєте в самоуправі рівні права з мужчинами і тому мусите взяти масову участь у виборах та причинитися до нашої перемоги.

Львів, дня 12 червня 1930.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ:

Василь Мудрий, урядуючий заступник голови.

Д-р Любомир Макарушка, головний секретар.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ПАРЛАМЕНТАРНУ РЕПРЕЗЕНТАЦІЮ:

Пос. Володимир Целевич, урядуючий заступник голови.

Пос. д-р Іван Блажкевич, секретар.

Ковчизна рисувала плями ще раз! Терещук застав її раз при роботі, в якій її допомагали інші члени УВО. Свідок переслухав між іншими і Шухевичівну. Ця обвинувачена весь час твердила, що до УВО не належить, що в помещканні Махницького ніколи не була, жадних плям! Знесіння не робила. Взагалі Шухевичівна представила справу так, що в справу бомбового замаху і до вишнці вона попала через непорозуміння, так як Пилат до „Вірую“, а в дієвості вона нічого не винна, хіба Богові духа і без потреби мучиться 8 місяців у тюрмі й без потреби її мама плаче, що дочка втратила рік студії.

Обв. Колодзінський так само при усіх переслуханнях твердить, що до УВО не належить, жадних присяг на револьвер не складав і носив не бомби, а правничі книжки, з яких виводував параграфи. До речі треба вгадати, що польський журналістам чомусь зі всіх обвинувачених найбільше импонує Колодзінський.

„ЗОНКА” КРЕМОВА А. ПЯСЕЦЬКИЙ С. А. КРАКІВ.

Замовлення приймає „Народна Торговля” Львів. 2—10

ський, по 5: Ковалів Юліан, д-р Козакевич Володимир, 4: Білінкевич Омелян, 3: Мостович Прокіп, по 2: д-р Новодворський Іван, д-р Шпайло Ярослав, д-р Ганкевич Іван, Олікевич Осип, Шкар Теодор, д-р Левицький Зеновій, Котельський Станіслав, Кузьмова Марія, Печерський Олександр, Костинюк Іван, д-р Володимир Білозор, Прокопович Теодор, Пашкевич Іван, д-р Косак Олександр і дві особи менше ніж по 2 зол.: Гордешинська; по 10: Ружницький Омелян, о. Комаринський Василь, по 5: Жибчин Роман, Дорожинський Евстахій, Тавнак Степан, Ружницький Франц, 3: Петрівський Володимир, по 2: Сілецький Василь, Губчин Гриць, Котлярчук Антін, Федорук Василь, Ройк Юрій, Крижанівський Микола, Рибчук Володимир, Курилюк Ярослав, Вабчин Ілько, Міхняк Роман, Паливода Павло, д-р Кібінок Ілько, Семчук Іван, Угрин Микола дві особи менше ніж по 2 зол.: Рава Руска; 26.44: Читальня „Просвіти” з нагоди свята св. священного і вечерниць, що відбулися без алькоголю, 3: Пашкевич Теодор. Познань: 10: інж. Василь Ковальчук, 5: радн. Олександр Косенко. — Хто слідуючий?

— Іспит зрілості в приватній дівочій гімназії „Рідної Школи” в Тернополі відбувся під провідом візитатора Пайонка в дні 11—14 червня. Іспит зложили: Береза Олександра, Болнар Олена, Гуменюк Ірина, Затирка Марія, Змрочок Олена, Коссовська Софія, Крохмалюк Олена, Мартинюк Бронислава, Патрило Ольга, Плакхид Ольга, Трач Євгенія, Фарміга Оксана, Ямна Софія. Репробовано при письмовному іспиті 8, при усному 2.

— З нашого наукового життя на чужині. В Українській Історично-Філологічній Т-ві у Празі відбулися 17 червня ц. р. два доклади дійсних членів: 1. Сімовича В. І. — „Михайло Лучкай” (з нагоди 100-ліття виходу в світ його праць). 2. Артимовича А. В. — „Модерні погляди на теорію грецької метрики”.

— Як у нас будують „доми людські”. З Тернополя прислано нам відпис такого документу: „Kuratorium Budowy Polskich Domów Ludowych. T. S. L. w. Tarnopolu, dnia 8/2 1930 r. Do Pana Kierownika Szkoły w . . . . W załączeniu przesyłam 300 sztuk znaczków (30 zł.) na budowę domów ludowych z uprzejmą prośbą ich rozsprzedania wśród dzieci tamtejszej szkoły i t. d. Znaczkę proszę koniecznie rozsprzedać możliwie do kwitienia b. r., gdyż w tym czasie będzie najpotrzebniejszy fundusz na rozpoczęcie budowy. — Przewodniczący Malicki, Starosta powiatowy”. Чи такими справами має займатися повіт, староста, який чейже як урядова особа повинен стоїти понад усіма й уникати навіть тини підозріння, що він ангажується до праці в такому шовіністичному товаристві, яким є у нас відоме „Т. Ш. Л.”?

— Рішні вістки. Уперше ватиканська держава візьме участь поруч з 25 іншими державами у міжнародній артистичній виставі в Будапешті, що почнеться в вересні. — У карній в'язниці святу Огію збунтувалося 500 в'язнів, що пробували обеззброїти вартівників. — У Швеції в околиці Ліллі Пінг відбувалися військові вправи з кулеметами. Було це під час бурі. Неждано ударив між воєнків грім і убив команданта сотні, двох старшин і ранив 4-ох воєнків.

— Смерть ученого. Помер 78-літній німецький учений Адольф Гарнак, нестор „німецьких каноністів”, дослідник перших епох церкви і її розвитку. У часі, коли він почав свою дослідну працю, в німецькій науці панував погляд, що римська церква і папи заклали першину ліній розвитку християнської організації і аж протестантизм вирівняв цю лінію. Гарнак відрікся всіх національно-релігійних „симпатій”, щоби в повною об'єктивністю перевести наукову аналізу фактів. Ця об'єктивність мало що не коштувала його університетської катедри в Берліні. Його твори „Історія християнських догм” і „Суть і поширення християнства” причинилися у великій мірі до розяснення різних питань із стародавньої організації христ. церкви.

— Не хотять жити. У Львові трапилися дві нові спроби самогубства: пробували отруїтися якийсь технік із Королівської Гути Рейч у готелі „Асторія” і львівська громадянка Анна Лебін.

— Окрадений посол. Недалеко Білостоку в поліді обікрав хтось японського посла при польській уряді Гадзіме Матусіма. Посол лишився без 153 ен, без чекової книжки і документів. а негайно, коли він сів в автобус, поїзд затримав, всіх обшукали і „майно” посла вийшло в кишені громадянина з Ліди, Антонія Жимука.

— Пожежі. У брацлавському повіті почали від кількох днів горіти ліси в різних місцевостях. Згоріло 150 гектарів. Невідома, чи це не

обережність, чи підпал. — У Томашеві загорівся один дім, де якийсь поліцейський склав запас амуніції. 3 особи вбиті, 11 ранених. В околиці Ковнів в містечку Розаліна згоріло до тла 20 домів. Пожежні сторожі з околиці і з Ковнів (100 км. віддалі) приїхали запізно.

— Українець кандидат до союму в Канаді. В Чікмен, Альберта, відбулися 14 травня конвенція ліберальної партії в цілі іменування кандидата на посаду до союму провінції з округу Вікторія. На конвенції було яких 200 людей, з чого 82 були акредитованими делегатами. Приїхали і найвидатніші представники ліберальної партії, як Мек Данелд і Гвайт, щоби скритикувати шкільну політику фермерського уряду. Коли прийшло до вибору кандидата на посаду, зголошено чотирьох: Н. Романюка, адвоката з Едмонтону, Д. Сорохана з Едмунду, В. Бойчуна, учителя з Кавін, та С. Багаєн з Ламонту. При голосуванні кандидатом вишшов поважною більшістю голосів С. Багаєн. Багаєн мало відомий українському громадянству.

— З життя наших співочих установ. Перші сходили Союзу Українських Хорів — секції Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові відбулися у вівторок, дня 1. липня ц. р. в 3-ій год. попол. в малій залі Муз. Т-ва (Шашкевича ч. 5. III. пов.) зі слідуючим порядком нарад: 1) Відкриття Зборів, 2) Організаційні справи, 3) Вибір Старшини Секції, 4) Евентуалія. До участі в тих перших сходинах запрошуються делегати усіх наших хорових організацій без огляду на те, чи вони вже оголосили своє приєднання до Союзу, чи ні. Делегати тих хорів, які не є ще членами Союзу, привезуть зі собою письмений заяву дотичного хору про вступлення в члени, 5 зол. вписового і якусь суму на рахунок вкладки (не менше, як 1 зол.) — Організаційний Комітет.

— Урядовці Земельного Банку у Львові зложили 24 зол. на допомогу У. П. В'язням замість квітів на могилу бл. п. Анни Косоноцької.

Дописи.

ДОБРОМИЛЬЩИНА. (Боротьба за школу в Жогатині). Читачам „Ціла” певно те в пам'яті допис, поміщений в ч. 275. з 12-го грудня 1929 р. В цьому дописі був список українських шкільних дітей, побитих управителем школи п. Сойковою за те, що не хотіли і не вчили по польськи молитися; рівнож була там згадка про вороже відношення управителі до другої учительської сили, українки п. С. В., яка не хотіла виконувати проти-законних зааряджень управителі щодо молитви. В доповненні цього допису висвітлюється далі „праця” п. Сойкової, яка просто невідомо хора на шовінізм і ненависть до всього, що українське. Не подобалася їй друга сила п. С. В., тому, що українка, що не змушувала до польської молитви українських дітей і що її полюбляла діти й родичі. Ця управителька обходиться зі своєю підвладною силою по простачки, закидаючи їй одного разу „брак виховання і брак інтелігенції”, а щоб її позбутися, посилає до шкільного інспектора безпідставні доноси. З початком другого шкільного півріччя прийшло несподівано перенесення п. С. В. на іншу посаду. Шкільні діти зі слезами в очах обступають помешкання своєї любові пані і не хотять її пустити з села, аж на заперення, що „пані завтра назад поверне”, успокоюються; а п. Сойкова тішиться, „же чарна русинка аж одехала”. Так вона вже другу українську силу викинула з села. На жалобу, висесну родичами до інспекторату і до Кураторії за побиття дітей, приїхав дня 17-го лютого ц. р. інспектор в цілі перепроводження сілства. Переслухавши родичів і діти ствердили протоколярно: 1) побиття дітей за молитву і за науку, 2) змушування шкільних дітей до чинення виходків (від чого прим. Павло Хамуляк, с. Василь, уч. 4-го степ. не міг два дні нічого їсти, а інші діти платили другим по 5 сот., щоб їх виручили в тій роботі) і 3) факт нечуваної національної зневаги, яку п. Сойкова поповнила дня 14. і 17. лютого (перед приїздом інспектора на слідство). А саме в школі до присутніх дітей висказала вона ось такі слова: „Ту, в Жогатині, сон саме руске кабани”. Справу тієї зневаги розглядає городський суд у Бірчі. По відвіді інспектора почала п. Сойкова збирати між місцевими поляками підписи для своєї оборони. Але, що не всі поляки до неї прихильно ставляться і не всі хотіли підписати її оборону, то пішла за поміччю до місцевого діачка-жиди Е. Райха, який за старанням п. Сойкової є представником місцевої шкільної ради, як представник населення (!), а за дальшими підписами пі-

шла між поляків і євреїв сім, як Пяткова Руска, Ліпа, Явірник Руский, видурюючи підписи на обставину, немов би жогатинські українці хотіли усунути зі школи в Жогатині зовсім польську мову. (Ще подіємо до відома п. інспекторів, щоби знав, в який спосіб збиралися підписи і на яку обставину!). Жогатинці детерміново очікують перенесення п. Сойкової, але годі їм того джидати. Вона хвалиться, що нема сил, щоб її усунула з Жогатина, бо вона, мовляв, усе робить „тільки для ідеї і для ойчизни”. На районній учительській конференції в Бірчі дня 7-го травня ц. р. польське учительство поставило п. кандидатуру на делегата до Політової Ради Шкільної; це сумне, що ніхто з присутніх там українців учителів та учительок не відважиться заперестувати проти кандидатури цієї української дити.

ТЕРНОПІЛЬ. (На стрілецьких могилах). Дня 8. червня ц. р., в перший день Зелених Свят, відбувся у нас традиційний похід на стрілецькі могили. Кількадесяті військовиків і церковників процесіями, кількадесят військових оркестрів та тисячі українського громадянства йшли святочно та поважно на тернопільське кладовище, щоб там гідно вшанувати пам'ять наших героїв. По відправленні панахиди промовив до зібраних о. Зенов Кузьма з Теробави, вказуючи на той кривавий шлях, який переходили наші герої в обороні Батьківщини. Описав промови п. Василь Бачинський, який підніс у своїй промові цю велику пошану та любов до наших героїв, яка живе в серцях українського народу. Це дав нам заповунок, що український народ досягне у слушний час свою мету. Піднесли на душі, з вірою у кращу будучність розходилися тисячі мас з цього великого свята. — При цій нагоді слід подати до відома, що видрукування жалібних оповісток, які сповіщали громадянство про панахиду та похід на стрілецькі могили в Тернополі, повитове староство в Тернополі не дозволило розліпити, тому, що на самій горі була дата 1918 — 1930. Староство приказало заліпити роки 1918 — 1930, під загрозю закауу пнякування тих оповісток.

КАЛУШ. (Вистава опери „Катерина”). Заходами місцевої філії „Просвіти” виставлено тут у перший день Зелених Свят оперу М. Аркаса „Катерина”. Вистава пройшла незвичайно вдало. Хоч наше місто не начислює багато охочих співати, зібрано швидко до цієї вистави всіх охочих аматорів. Хто бачив цю виставу, мав враження не гірше за виставу котроїсь кращої нашої професійної дружини. А це доказує, що при добрій волі, охоті і праці можна вивести у нас і тяжчі річі. В ролі Катерини виступила оперна співачка Ольга Дівничева, котра оперу також режисувала. Зібрана доволі численно публіка (що до того й культурно заховувалася!) насолоджувалася не тільки її сильним, гарним голосом, але й захоплюючим відтворенням кращої Катерини. Інші партнери: проф. Ребрик (Андрій), п.-ні Аронцева (мати), Ів. Аронель (батько), Мик. Когут (москаль Іван) виконанням своїх ролей як з боку вокального, так і сценічного творять ансамбль, що підноситься далеко понад рівень аматорства. Більші, ніж звичайно, хори, рухливі — мальовничі гуртові сцени, дбайливість в обставленні сцени, костюмах то-що, прегарний „козачок” у 2-ій дії, виконаний паннами Біленькою, Мандрикіною, Посадською і Киншіною та панамі Кочаном і Мацолою, музика під батогом д-ра Михайла Воробія, зложена з фортепіану (пані Решетилівичевої) і з 5 інструментів — усе те зложилося на цілість, на яку з приємністю й підняв гляділа публіка, як на вислід авантажної праці наших мельоманів. Щастя, Боже, дальшій праці! Присутній.

Зі спортивного життя.

Україна—Погонь (Стрий).

Змагання за мистецтво А-кл. між Україною і стрийською Погоною відбулися в четвер 19. червня в год. 5 попол. на грішні Чорних. Україна виступила у найсильнішому складі, з Кобзарем і Петровим як лучниками. Вступ 1 зол. і 1'50; трибуна 2 зол.

З виступів ужгородської „Руси”.

Ужгородська дружина „Русь” грала 8. ц. м. в Мукачеві з тамошнім М. Ш. Е. і виграла 3:2. Найближчого дня (9. ц. м.) грала „Русь” в Ужгороді з сильною булагештською дружиною „Тереквеш” і прогнала 0:3. „Русь” держалася проти реномованої мадярської дружини розвимо добре, бо той самий

меш* побив попереднього дня сильну
дську дружину У. Т. К. у відношенні

Міждержавні змагання.

ПРАГА. Чехословацьчина-Іспанія 2:0 (0:0).

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Д. Державник: „Катехизм українського державника“. Частина I. Перемишль-Львів 1930. Стр. 34. Форм. 8°.

Іванна Блажкевич: „Діточий садок на селі в часі літніх робіт. Практичні вказівки. Львів 1930. В-во „Львівської Філії Краєвого Г-на Охорони Дітей і Опіки над Молодою“. Головний склад у „Рідній Школі“, Львів, Ринок ч. 10.

ЖУРНАЛИ:

„Літературно-Науковий Вісник“. Річник XXIX. Книжка VI. За червень 1930. Зміст: Е. Маланюк: Лірична павза; Л. Мосендз: Брат; Н. Корольова: De profundis seculorum; Е. Маланюк: З цилію „Моравська несія“; Ст. Едв. Гвайт: Блаженний, хто вірує; Ієн. М. Д. Павленко: Спомини (кінець); Ганна Чикаленко: Матеріали до біографії Євгена Чикаленка; Ол. Коренеш: Наталя Кобринська; д-р А. Річинський: Свята Софія Київська; проф. д-р М. Кордуба: Найважливіший момент в історії України; Е. В. Пеленський: Без синтезу; М. Сам-

бірський: Індійська небезпека; О. Наріжний: Відповідь „Тризубові“; Д. Донцов: Ще про „Пилипа“ і „Атенцію“; Ксеніфонт Сосенко: Про мої дослідження над староукраїнським святом Радва; Бібліографія; Нові книжки.

„Літопис Червоної Калини“, ілюстрований журнал історії та побуту. Рік II. Ч. 6. Львів, червень 1930. Зміст: Українському невідомому воєводи; Я чув як мати всесвіта; Полков. У. Г. А. Альфред Шаманек; І знову маємо весну; З повідомленням; Моя відповідь; Коли ви вмірали; До історії повстанчого рейду ген. хор. Ю. Тютюнника в листопаді 1921 р.; Явір і берізка; На чисту воду; Отаманщина; Нарис історії XIV. бригади УГА; Листа втраченої бригади УСС; Матеріали і документи; Рецензії і замітки.

„Табір“, воєнно-літературний журнал ч. 13. Варшава 1930. Зміст: С. К. Костенко: Під знаком IV-ого універсалу; З нагоди 10-ї річниці звільнення Києва; На спомини для жакоби (25. травня 1926 р.); О. Шпілський: Питання ближнього бою; В. Колосовський: Технічний розвиток польової артилерії після війни; Т. Омельченко: Кіннота у модерній армії; В. Савченко-Більський: Значення торговельної флотії; Тактична задача ч. 1.; Ересі; Г. Порохівський: Українська військова еміграція в Румунії; Хроніка.

„Культура“, журнал культ.-сусп. і політ. життя. Ч. 6. Рік VII. Львів, червень 1930. Зміст: За єдність роботи-селян. блоку у ви-

борах на Волині; М.: Революційний пожежар у Індії; Пресовий огляд: Як пройшов день 1-го травня; На фронті боротьби за єдність Роб.-селянського; Початки революційного руху в Сх. Галичині у документах австр. поліції; Ой: Злий ученик Грушевського; Ріжне.

„Український Філіяліст“, місячник. Ч. 5—6. Відень 1930.

„Пластун“, часопис пластової молоді. Рік VIII. Ч. 8. Ужгород, травень 1930.

„Нова Хата“, журнал для племени домашньої культури. Рік VI. Ч. 6. Львів, червень 1930. Зміст: К. Малицька: У п'ятиліття совісної праці; Уляна Кравченко: ***; Ел. Кей: Клевета; Свеніцька: Одяг нових часів; В справі народної моди; Анкета; Андре Флісо: Нинішні мами; Різні вісти; Л. Б.: Новини домашньої обстановки; д-р Е. Дурделло: Дешо про сучасні купелі; До наших читачок і прихильників; Листування Редакції; д-р Е. Дурделло: Косметичні поради; Приписи; К. Михаеліс: Почтова скринька; Ілюстрації.

„Шлях виховання і навчання“, педагогічно-методичний місячник. Рік IV. Ч. 6. Львів, червень 1930. Зміст: Омелян Попович: Практичні вчительські іспити; Природна метода навчання письма; Народне шкільництво в Америці; Огляд педагогічного й освітнього руху; Критика й бібліографія; Нові книжки й журнали; Методика.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:

Вікторок. 17. червня, год. 8. вечором
Мія (вист. Остерли).

Малий Миський Театр:

Вікторок. 17. червня, год. 8. вечором
Чорт (вист. Ленчевського, зникли).

Кіно.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Співець
Монпарнасу“.

КАСІНО: Сексуальна тигієна.
КОЛЬОСЕН: Пат і Патахон як Дон Ки-
тот. Він не має шаста. Пластуні горою.

КОПЕРНИК: „Хмародер“. Твої уста
так спокуювали мене.

ЛЕВ: З причини відновлення салі й
інсталяції звукового апарату Кіно зачи-
нене.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Жін-
ка без серця“. Мурицькі пісні.

ОАЗА: Понад світ.

ПАЛІАС: Звукова фільма: „Перед-
шлюбний гріх“ (Лівра Ля Паліте).

ПАН: Дівчина з спідюжками.

ПАСАЖ: Готелі вночі. Вулиця
Парижа.

ПРОМІНЬ: Пристань жри.

СПІЛІВЕ: Граф Монте Хрісто (Ліз
Давовер, Бернард Генке).

ФАТІМОРАНА: Пат і Патахон як
Сторожі чесноти. Пригеть доми (Рамон
Новаро).

ХИМЕРА: „Без підніжника“.

УТІХА: Книж козання (Джон Гіз-
берт).

Програма радіо.

Серета 18. VI 1930

ЛьВІВ (385,1) 17-45 Концерт у Вар-
шаві, 18-45 і 19-40 Всичина. 20-15 Кон-
церт в Кракова. Позички (33,8) 20-30
Концерт лег. муз. 21-30 Арп та пісні.
Катовиш (408,7) 21-30 Вечір. концерт.
Гельсінгфорс (221,4) 19-40 Мадяр. пісні.
Лейпциг (259) 21-30 Композитор. концерт.
Братислава (279) 18-30 Концерт. Ко-
пенгаген (261) 22-45 Сонати. Бресляв
(325) 21-30 Музика. Лондон (356,3) 21-35
Військова оркестра. Штутгарт (360)
19-30 Балади і пісні. Тулуза (381) 19-00
Музика до танців. Букарешт (394) 20-00
Скрипка. Берлін (418) 20-00 Військова
музика. Рим (441) 21-02 Опера. Прага
(487) 20-00 Концерт. 21-15 Конц. хора.
Мілан (501) Легка муз. Відень (516,3)
20-00 Орган. Будапешт (550) 21-00 Кон-
церт. 22-10 Пітанська капела. Ленінград
(1000) 16-30 Мад. муз. Харків (426) 16-00
Камерний концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр „Кооператива“ у
Львові. Український Театр ім. І. Тоби-
левича в Станіславові:

Зодолі:
18. VI. „Мина Мазайдо“. 2262

Українська гімназія Р. Ш. в Дрого-
бичі. Вступні іспити до I кл. класичного

I IV кл. гуманістичного типу відбудуться
28. червня, до всіх інших класів 23. і 24.
червня. — Управа. 2281 3—3

В прив. жіночий гімназії СС Васи-
ліянок у Львові вступні іспити до I-го

класу відбудуться дня 28. червня, а до
вжикних класів 24—28 червня. Початок ко-
жного дня рано в год. 9-й. Зголошення
приймається що дня рано й пополуночі.
Гімназія є класичного типу й має права
принадності; при ній є для учеників ви-
гідно устроєний інтернат. 2290 3—3

Підручник Іванни Блажкевич: „Ді-
точий садок на селі в часі літніх ро-
біт“, можна дістати в книгарні „Рідної
Школи“ Львів, Синіуська 20. Ціна і
примітка 2-20 зод. 2286 2-2

Вступні іспити до V.—VIII. класів дів.
гімназії Р. Ш. гуманістичного типу у
Львові (Гімназія 10.) піchnуться дня
25. червня в 9. год. — Вступні іспити
до IV. кл. відбудуться дня 28. червня
в 9. год. — Управа. 2264 3-3

Торговельна Школа Т-ва „Просвіта“
в кооперативний напрям у Львові,
вул. Коринячч. ч. I. III. поверх приймає
ВПИСИ до дня 1. липня 1930 р. від год.
10—12 рано особисто й письменно за
предпоженим метриці, останнього
шкільного свідчення і 10 зод. випускового.
Пізними зголошення будуть прийматися
тільки в міру вільних місць. — Управа.
2304 1—15

Вступні іспити до класів I—VII в прив.
дівочій гімназії (гуманістичній)
„Українського Інститута для дівчат“
в Перемишлі відбудуться дня 30. червня
в 9. год. По фєріях іспитів нема. Зголошення
до 25/6 1930. — Управа. 2298 1—2

Зїзд представників організацій ін-
женерів та техніків українців на емі-
грації. Вкінці жовтня або на початку
листопада ц. року відбудеться у Празі
зїзд представників організацій інженерів
та техніків українців на еміграції. До
участі у зїзді вже аголосилися такі ор-
ганізації: 1. Спілка українських інжене-
рів у Франції. 2. Спілка інженерів та тех-
ніків українців у Польщі. 3. Українська
Господарська Академія в ЧСР. 4. Спілка
українських іслівників у ЧСР. 5. Спілка
сільсько-господарських техніків у
ЧСР. 6. Спілка українських економістів
у ЧСР. 7. Спілка гідротехніків та меліо-
раторів при У. Г. А. 8. Секція інженерів
у Празі. 9. Спілка українських інженерів
на Словаччині. 10. Гурток інженерів
у Брні. — Завданням зїзду є утворити
професійний аподітичний Союз інжене-
рів та техніків українців на еміграції,
який об'єднувавби всі фахові українські
організації. Перший день зїзду відбу-
деться у Празі, а останні два дні зїзду
— в Подєбрадах. Про день відкриття
буде оголошено окремо. Організації
українських інженерів та техніків, що
щавляться справами зїзду чи бажають
узяти в ньому участь, мають звертатися
за відповідними інформаціями до голови
Організаційної Комісії проф. Шереметин-
ського на адресу: Чехія, Подєбради,
Каїні, готель „Централь“. — Професор
Ір. Шереметинський, голова Організа-
ційної Комісії, М. Тузів, секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КІМНАТА з осібним входом, електри-
кою від 1. липня до кінця року. Еле-
ктурально з заруч. Тарновського 86 пар-
тур. 2291 2—2

КОРОНКИ до білиз, модні та церковні,
найдешевше „Wenecja“ Боїків 19.
2046 30—30

ПОЗІР! ПІДКАРПАТСЬКІ ПЕНСІО-
НАТИ! Ліжка, умиральні, ледінні,
чеські ледіннички, електричні домові
празли. — Ретшнер, Legionia 37.
2273 3—9

ГОДИННИКИ тільки найліпших фа-
брик, прецизійні, продає на готівку
і на рати від десятиків літ з найліпшої
сторони анапа фірма Іван Зельтен-
райх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1857 68

СОБА старша, здорова, в добрих
свідченнях, українка, розуміється
добре на господарстві, пошукує місця
господині. — Львів, вул. Красіцких 11 а
у п. Пендековол. 2299

ГОДИННИКИ „Zenith“, „Longines“ та-
кож біжутерію власного виробу, по-
ручає: Домбровський - Роза-
жеський, Львів, (Готель Жоржа).
Догідні умови. 1856 22—?

КІЛЬКОХ, молодих, безжених дівч.
з добрим голосом і знанням нот-
ного співу та хоровадства шукають по-
сади. Ласкаві зголошення приймає Му-
зично-Дяківська Школа Краєвого Тов.
гр.-кач. Дяків у Заболотні. 2295 2-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

був: лікар заграничних клінік, спеціаліст
сиринх, венеричних і сексуальних недуг
та лікарської косметики
ординує від 8—10^{1/2}, 14—18.
в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Діатермія. Крио-
терапія. Сепараткові почевальні.
ЛьВІВ, вул. Потоцького ч. 11. I. п.
826 Телефон 65—87.

Спеціаліст недуг легень, серця і жолузка

Д-Р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

МОТОЦИКЛИ

англійські „NEW-HUDSON“
можна дістати „Autosport“,
Львів, Словацького 2.
2292 3—4

МЕБЛІ, спальні, їдальні, сальони, як і пооди- ночі предмети по конкурентційних ці- нах на довготерміновий кредит поручає

Меблевий Дім „Silesia“

Львів, вул. ПІЛСУДСЬКОГО, ч. 27.

П. Т. державним і автономічним урядни-
кам за виказаннями легітиміцією 3%
1625 опусту. 9—10

Присилайте передплату!

9 зол. Шлюбні обручки 9 зол.

з 14-карат. золота від 9 зол. лиш у
Б. ГРИНБЕРГА Львів. Синіуська 4.

2072

4—3

Зголошення на літнисько

з цілоденним удержанням
в Гребенові на помірков-
ваних умовах приймає Емі-
лія Стернюк, Гребенів к.
Сколького. 2265 3—?

ЖИЛЯКИ

щезають певно че-
рез ношення спе-
ціальних гумових
панчів — небувалої
дотепер тонкості зі
спеціального складу
гумових хірургічних
і гігієнічних ви-
робів. С. ФЕДЕР, Львів,
Синіуська 7.
Ціники безплатно.
2237 4-10

Ширіть
наш
часопис!

Загальні Збори

Філії „Просвіти“ в Городку Яг.

відбудуться в четвер дня 19. червня ц. р.
в год. 10. рано в салі кооп. „Поміч“ зі
звичайним порядком нарад. Проситися
всіх П. П. членів і делегатів читальні
округи обов'язково явитися. — За Виділа
Філії „Просвіти“ в Городку Яг.: Д-р Ві-
ляк, інж. Паламарчук. 2301

Загальні Збори

Музичного Тов. ім. М. Лисенка

Філії в Дрогобичі, з таким дивним
порядком:

- 1) Відчитання протоколу попередніх
Загальних Зборів
- 2) Звіт Виділу і Контрольної Комісії
- 3) Звіт Дирекції Музичної Школи То-
варства.
- 4) Удільнення абсолютній уступачому
Виділу.
- 5) Видір 5 членів і 2 заступників Ва-
длу та 3 членів Контрольної Комісії.
- 6) Внесення і запити.

Коли в год. 19. не явиться приписане
число членів, відбудуться Загальні Збо-
ри в тім самім дні і докільки в год. 20.
без огляду на кількість присутніх
членів.
Виділ Музичного Товариства ім. Ли-
сенка, Філії у Дрогобичі. 2302